

Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova

DISPOZIȚIA nr. 5 din 2 martie 2022

În conformitate cu art. 22 din Legea nr. 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2004, nr. 132-137, art. 696), art. 2 din Hotărârea Parlamentului nr. 41/2022 privind declararea stării de urgență (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2022, nr. 52-2, art. 63-1), pct. 6, 7, 8 și 9 din Regulamentul Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1340/2001 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2001, nr. 150-151, art. 1387), Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova

DISPUNE:

1. Prin derogare de la art. 21, alin. (2) din Legea nr 212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, și în baza Hotărârii Guvernului nr. 1340/2001 cu privire la Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, Comisiile pentru Situații Excepționale ale Autorităților Administrației Publice Locale, la nivelul al doilea, vor activa în mod obligatoriu pe întreaga durată a stării de urgență.
2. Comisiile pentru Situații Excepționale ale Autorităților Administrației Publice Locale, se vor întruni în termen de cel mult 24 ore de la fiecare ședință a Comisiei pentru Situații Excepționale pentru a adopta măsuri pentru asigurarea implementării deciziilor Comisiei pentru Situații Excepționale;
3. Reprezentantul Guvernului în teritoriu și/sau adjuncții acestora vor fi, în mod obligatoriu, membri și vicepreședinți ai Comisiilor pentru Situații Excepționale ale Autorităților Administrației Publice Locale, cu drept de a convoca ședința acesteia.
4. Comisiile pentru Situații Excepționale ale Autorităților Administrației Publice Locale, se vor întruni, vor efectua analiza spațiilor ce pot fi utilizate pentru plasarea temporară a refugiaților și vor informa, în termen de 12 ore, Comisia pentru Situații Excepționale despre spațiile identificate, starea acestora și lista de necesități pentru amenajarea lor și funcționarea acestora.
5. Prin derogare de la Capitolul VI al Legii Nr. 212 din 24-06-2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, pe perioada stării de urgență se stabilesc următoarele măsuri specifice în domeniul justiției:
 - 5.1. Cauze civile
 - 5.1.1. Se suspendă de drept examinarea de către instanțele de judecată a cauzelor civile. Sunt exceptate de la suspendare cauzele civile:

- a) privind eliberarea ordonanțelor de protecție;
- b) privind confiscarea averii nejustificate în folosul statului;
- c) privind încuviințarea spitalizării forțate și tratamentului forțat;
- d) privind aplicarea măsurilor asiguratorii;
- e) privind încasarea pensiei de întreținere a copiilor și/sau stabilirea domiciliului copilului minor;

Pct. 5.1.1. lit. e) se completează prin pct. 18.1. din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 9 din 10 martie 2022.

- f) privind instituirea măsurilor de ocrotire judiciară.
- g) privind cererile cu valoare redusă;
- h) privind încuviințarea adopției;
- i) privind repararea prejudiciului cauzat prin vătămarea sănătății sau prin cauzarea morții.

Pct. 5.1.1. se completează cu literele g) - i) prin pct. 18.1. din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 9 din 10 martie 2022.

5.1.2 Termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile care se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare a prezentei dispoziții, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență. În cauzele care se suspendă de drept, în care au fost exercitate căi de atac până la data emiterii prezentei dispoziții, dosarele se înaintează instanței competente după încetarea stării de urgență.

5.1.3 După încetarea stării de urgență, judecarea cauzelor civile suspendate de drept conform prezentei dispoziții, se reia din oficiu. În termen de 10 zile de la încetarea stării de urgență, instanța de judecată va lua măsuri pentru fixarea termenelor de judecată și citarea părților.

5.2 Acțiunile în contenciosul administrativ

5.2.1 Se suspendă de drept examinarea de către instanțele de judecată a acțiunilor în contencios administrativ, procedurile de executare a hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare, în conformitate cu prevederile capitolului VI din cartea a treia a Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018. Sunt exceptate de la suspendare cauzele privind luarea în custodie publică a străinilor și de prelungire a duratei acestora și alte categorii de cauze stabilite expres prin dispoziții emise de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova.

5.2.2 Termenele de exercitare a căilor de atac în procedurile de contencios administrativ care se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în

vigoare a prezentei dispoziții, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență. În cauzele care se suspendă de drept, în care au fost exercitate căi de atac până la data emiterii prezentei dispoziții, dosarele se înaintează instanței competente după încetarea stării de urgență.

5.2.3 După încetarea stării de urgență, procedurile de executare a hotărârilor judecătorești și a tranzacțiilor judiciare de împăcare, precum și judecarea cauzelor suspendate de drept conform prezentei dispoziții, se reiau din oficiu. În termen de 10 zile de la încetarea stării de urgență, instanța de judecată va lua măsuri pentru fixarea termenelor de judecată și citarea părților.

5.2.4 Prin excepție de la pct. 5.2.1, dispozițiile normative și individuale ale organelor competente în domeniul planificării, organizării și coordonării activității de aplicare a măsurilor impuse de starea de urgență declarată se contestă direct la Curtea de Apel în circumscripția căruia se află organul al cărui act se contestă, în termen de 72 de ore de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau din momentul afișării pe pagina web oficială a Guvernului.

5.2.5 Contestația depusă în condițiile pct. 5.2.4 nu suspendă efectele actului contestat. Instanța de judecată nu este în drept să suspende actul contestat.

5.2.6 Hotărârile emise pe marginea contestațiilor prevăzute la pct. 5.2.4 pot fi atacate conform procedurii prevăzute de Codul administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018 într-un termen de 72 de ore de la data notificării hotărârii.

5.3 Procese penale

5.3.1 Activitatea de urmărire penală și cea a judecătorilor de instrucție se desfășoară numai cu privire la:

- a) cauzele în care s-au dispus ori se propune luarea măsurilor procesuale de constrângere ori a celor de protecție a victimelor și a martorilor, cele privind aplicarea provizorie a măsurilor de siguranță cu caracter medical, cele cu persoanele vătămate minore, precum și cele cu privire la infracțiunile ușoare și mai puțin grave, în cadrul cărora sunt bănuți sau învinuiți minori;

Pct. 5.3.1. lit. a) se completează prin pct. 18.2., subpct. 1. din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 9 din 10 martie 2022.

- b) actele și măsurile de urmărire penală, inclusiv măsurile asiguratorii, a căror amânare ar pune în pericol obținerea probelor, recuperarea bunurilor infracționale, sau prinderea bănuitului, învinuitului sau a inculpatului, generează riscuri iminente de comiterea a noi infracțiuni și/sau continuarea

activităților criminale, reținerea în flagrant, eficiența măsurilor speciale de investigație, precum și cele privind audierea anticipată;

Pct. 5.3.1., lit. b). se modifică (expus în redacție nouă) prin pct. 20 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 6 din 3 martie 2022.

- c) cauzele penale în care urgența se justifică prin scopul instituirii stării de urgență la nivel național, care se stabilește motivat de către procurorul care supraveghează sau efectuează urmărirea penală.

Pct. 5.3.1. lit. c) se completează prin pct. 18.2., subpct. 2. din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 9 din 10 martie 2022.

- d) acțiunile procesuale privind investigarea infracțiunilor comise de un grup criminal organizat sau organizație criminală

Pct. 5.3.1. se completează cu lit. d) prin pct. 18.2., subpct. 3. din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 9 din 10 martie 2022.

5.3.2 Cauzele penale aflate în curs pe rolul instanțelor de judecată, indiferent de etapa de examinare, se suspendă de drept pe durata stării de urgență, cu excepția celor de la pct. 5.3.1 lit. c), precum și a următoarelor cauze:

- a) cele privind infracțiunile flagrante;
- b) cele în care au fost dispuse măsuri preventive;
- c) cele care cuprind cereri privind aplicarea măsurilor asiguratorii;

Pct. 5.3.2. lit. c) se modifică prin pct. 18.3., subpct. 1. din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 9 din 10 martie 2022.

- d) cele privind cooperarea judiciară internațională în materie penală;
- e) cele care cuprind măsuri de protecție a victimelor și a martorilor;
- f) cele privind aplicarea provizorie a măsurilor de siguranță cu caracter medical;
- g) cele privind infracțiuni contra păcii și securității omenirii, infracțiunile de război;
- h) cele privind infracțiuni contra securității naționale, cele comise de un grup criminal organizat sau organizație criminală, acte de terorism sau de spălare a banilor.

Pct. 5.3.2. lit. h) se modifică prin pct. 18.3., subpct. 2. din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 9 din 10 martie 2022.

- i) cele privind infracțiunile ușoare și mai puțin grave, în cadrul cărora sunt inculpați sau părți vătămate minore.

Pct. 5.3.2. se completează cu lit. i) prin pct. 18.3., subpct. 3. din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 9 din 10 martie 2022.

- 5.3.3 În cazurile prevăzute la pct. 5.3.2, în interval de 10 zile de la încetarea stării de urgență, instanța de judecată va lua măsuri pentru fixarea termenelor de judecată și efectuarea actelor de procedură.
- 5.3.4 Termenele de comunicare a actelor de procedură, de depunere și soluționare a plângerilor, altele decât cele reglementate de pct. 5.3.2, se întrerup, urmând ca de la data încetării stării de urgență să înceapă să curgă un nou termen, de aceeași durată. Termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele penale, cu excepția celor judecate potrivit prezentei dispoziții, se întrerup, urmând ca de la data încetării stării de urgență să înceapă să curgă un nou termen, de aceeași durată. În cauzele care se suspendă de drept, în care au fost declarate căi de atac până la data emiterii prezentei dispoziții, dosarele se înaintează instanței competente după încetarea stării de urgență.
- 5.3.5 Pe durata stării de urgență, termenele de prescripție a răspunderii penale și de executare a sancțiunii penale se suspendă, cu excepția cauzelor în care se efectuează acte de urmărire penală sau procesul penal nu este suspendat potrivit prezentei dispoziții.

5.4 Cauze contravenționale

5.4.1 Cauzele contravenționale se examinează potrivit prevederilor Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008. Cauzele contravenționale în care urgența se justifică prin scopul instituirii stării de urgență și care vizează încălcarea dispozițiilor emise în scopul gestionării stării de urgență declarate, se examinează de către autoritatea competentă să soluționeze cauzele contravenționale în termen de 7 zile de la data comiterii contravenției, iar de către instanța de judecată care examinează cauza contravențională în termen de 15 zile de la data intrării dosarului în instanță.

Pct. 5.4.1. se modifică (expus în redacție nouă) prin pct. 18.4. din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 9 din 10 martie 2022.

5.5 Procedurile de executare silită

- 5.5.1 Se suspendă de drept procedurile de executare silită. Sunt exceptate de la suspendare procedurile de executare silită:
- privind urmărirea sumelor ce urmează a fi făcute venit la stat;
 - privind urmărirea pensiei de întreținere;
 - privind încasarea sumelor pentru repararea prejudiciilor cauzate prin vătămarea integrității corporale, prin o altă vătămare a sănătății sau prin deces, dacă repararea s-a efectuat sub formă de prestații bănești periodice;

- d) privind încasarea indemnizațiilor pentru incapacitate temporară de muncă și a altor prestații de asigurări sociale prevăzute de lege;
- e) în care obiectul creanței îl constituie bunuri susceptibile de pieire ori distrugere sau care sunt perisabile;

5.5.2 Pe perioada suspendării procedurilor de executare silită, calcularea dobânzilor și penalităților în cadrul procedurilor respective se suspendă.

Pct. 5. se abrogă cu modificările ulterioare prin pct. 1 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 13 din 31 martie 2022, începând cu data de 04.04.2022.

6. În vederea protejării spațiului audiovizual național și asigurării securității informaționale, furnizorii de servicii media audiovizuale de televiziune și radio vor suspenda difuzarea, iar distribuitorii de servicii media audiovizuale de televiziune și radio vor suspenda retransmiterea pe teritoriul Republicii Moldova a tuturor programelor care au fost inițial produse în state care nu au ratificat Convenția Europeană privind televiziunea transfrontalieră, cu excepția filmelor artistice și de scurt metraj și a emisiunilor de divertisment care nu au conținut militar și a programelor audiovizuale și sonore care sunt produse în statele membre ale Uniunii Europene, în Statele Unite ale Americii și Canada, precum și în statele care au ratificat Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră.
7. Prin derogare de la prevederile articolului 84 al Codului serviciilor media audiovizuale, Consiliul Audiovizualului poate aplica următoarele sancțiuni:
 - a) se sancționează cu amendă de la 40000 de lei la 70000 de lei distribuitorii de servicii media care încalcă prevederile pct.6. Pentru încălcarea repetată a prevederilor respective de către distribuitorii de servicii media, se sancționează cu suspendarea autorizației de retransmisiune pe perioada stării de urgență.
 - b) se sancționează cu suspendarea licenței de emisie pe perioada stării de urgență furnizorii de servicii media care încalcă pct.6.
8. Deciziile Consiliul Audiovizualului prin care vor fi aplicate sancțiunile prevăzute la pct.7 devin executorii din momentul emiterii și se publică pe pagina web oficială a Consiliului Audiovizualului. Deciziile pot fi contestate direct în instanța de judecată fără depunerea unei cereri prealabile.
9. În vederea protejării spațiului audiovizual național și asigurării securității informaționale, instanța de judecată va examina litigiile care reies din încălcarea prevederilor pct.6 în termen de 30 de zile. Apelul sau recursul se depune în termen de 3 zile de la data pronunțării hotărârii și se examinează în termen de 10 zile.
10. În cazul deciziilor Consiliului Audiovizualului privind suspendarea autorizației de retransmisiune și/sau a licenței de emisie nu se aplică capitolul XXII³ (suspendarea și

retragerea actelor permissive ce vizează activitatea de întreprinzător) din codul de procedură civilă al Republicii Moldova.

11. Punctul 25 din Dispoziția nr.1 din 24 februarie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale va avea următorul cuprins:

“ în cazul în care spațiul aerian este închis, se permit următoarele excepții:

- a) utilizarea spațiului aerian al Republicii Moldova pentru zborurile de re poziționare a aeronavelor civile a operatorilor aeriени naționali și străini doar cu condiția efectuării zborurilor respective fără pasageri la bord;
- b) utilizarea spațiului aerian al Republicii Moldova pentru zborurile de transport aerian comercial de mărfuri și poștă ale operatorilor aeriени naționali și străini;
- c) utilizarea spațiului aerian al Republicii Moldova pentru zboruri umanitare, de repatriere și de urgențe medicale;
- d) pentru alte cazuri justificate, circumscrise stării de urgență.”

12. Permisunile de zbor prevăzute la pct. 25 a Dispoziției nr.1 din 24 februarie 2022 se emit prin derogare de la prevederile Legii nr. 160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător și a Hotărîrii de Guvern nr. 870/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind autorizarea zborurilor și utilizarea spațiului aerian național de către aeronavele civile și de stat. Autoritatea Aeronautică Civilă va elabora și va aproba procedura simplificată de examinare a solicitărilor și emiterea permisiunilor de zbor.

13. Pe perioada stării de urgență, termenele legal stabilite pentru soluționarea solicitărilor formulate în exercitarea liberului acces la informații de interes public, precum și a petițiilor, se dublează.

14. Dispozițiile Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova sunt obligatorii și executorii pentru conducătorii autorităților administrației publice centrale și locale, ai agenților economici, ai instituțiilor publice, precum și pentru cetățeni și alte persoane aflate pe teritoriul Republicii Moldova.

15. Prezenta Dispoziție intră în vigoare din momentul emiterii și se publică pe pagina web oficială a Guvernului.

**Prim-ministru,
Președinte al Comisiei**

Natalia GAVRILIȚA